

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Radiotelevizija Slovenija

Programski svet

dr. Mitja Štular, predsednik

Kolodvorska 2

1550 Ljubljana

Ljubljana, 13. april 2016

Zadeva: Neuresničevanje zakonskih, statutarnih in programskih določil RTV Slovenija v dnevno-informativnih programih

Spoštovani,

Zakon o RTV Slovenija, Statut RTV Slovenija ter programski standardi RTV Slovenija jasno in nedvoumno določajo, da mora RTV Slovenija delovati v interesu javnosti ter da mora zagotavljati verodostojne in nepristranske informativne oddaje, s katerimi celovito obvešča o političnem dogajanju doma in v zamejstvu tako, da posredovane vsebine omogočajo objektivno javno obveščenost. Novinarji, uredniki in zaposleni na RTV Slovenija so pri svojem delu dolžni upoštevati in izpolnjevati poklicna merila in standarde ter etični kodeks, prav tako pa so pri svojem delu dolžni poročati o dogajanju doma in na tujem, ki je pomembno za javnost. Kot je opredeljeno v 1. členu Statuta tega javnega zavoda, je poslanstvo RTV Slovenija tudi v zadovoljevanju demokratičnih, socialnih in kulturnih potreb državljanek in državljanov Republike Slovenije, Slovenk in Slovencev po svetu, pripadnic in pripadnikov slovenskih narodnih manjšin v Italiji, Avstriji in Madžarski ter italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji.

V delovanju RTV Slovenija pa je že večkrat bilo mogoče zaznati, da so v osrednjih informativnih oddajah RTV Slovenija nekatera ustavna, zakonodajna in statutarno določena načela in dolžnosti, ki opredeljujejo poslanstvo nacionalne radiotelevizije, vztrajno kršena.

Naj kršitve pojasnimo na enem od zadnjih vidnejših primerov.

Preiskovalna komisija o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti za drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji, ki jo vodi poslanec mag. Anže Logar, in kateri je bil mandat podeljen s strani poslank in poslancev vseh poslanskih skupin, s svojim delom želi:

- določiti okoliščine, ki so botrovale veliki bančni luknji in drugi dokapitalizaciji slovenskega bančnega sistema, predvsem z vidika okoliščin in odgovornosti nosilcev političnih in gospodarskih funkcij;
- osredotočiti se na ugotavljanje morebitnih zakonskih pomanjkljivosti, ki so omogočile tistim, ki so ta čas izkoristili za osebne dobičke, da je ta bančna luknja dobila takšne razsežnosti in zahtevala ustanovitev slabe banke in dejstvo, da so davkoplačevalci morali močno odpreti svoje denarnice;
- ugotoviti odgovornosti tistih, ki so bili zadolženi za vodenje bodisi poslovnih politik bodisi nadzora, ali pa so sodelovali pri temu ropu desetletja oziroma kar stoletja v bančnem sistemu.

Preiskovalna komisija je bila konstituirana 13. julija 2015 in je nemudoma začela s svojim delom. V času od konstituiranja do danes se je komisija sestala na več rednih in nujnih sejah, pridobila je več kot 40.000 strani gradiva, z zaslišanji prič pa je pričela v sredini marca 2016. Pred preiskovalno komisijo DZ o ugotavljanju zlorab v bančnem sistemu so tako 18. marca 2016 nastopile priče, ki bi osvetlile dogajanje glede smotrnosti nadzorovane likvidacije Factor banke in Probanke, zaslišane so bile osebe, ki so skrbele za notranji nadzor v obeh bankah ter za nadzor nad njima s strani regulatorja. Na zaslišanju 4. aprila 2016 sta bila kot prič zaslišana Imre Balogh Endre, nekdanji predsednik izredne uprave Probanke ter Klaus Schuster, predsednik izredne uprave Factor banke. **Imre Balogh**, ki je vodil izredno upravo Probanke, je na seji med drugim potrdil, da so v banki **»obstajale neformalne strukture, ki so delovale zunaj pravil, predvsem na področju kreditiranja in obvladovanja tveganj.«** Na zaslišanju je Balogh še pojasnil, da je izredna uprava Probanke pod njegovim vodstvom naredila 26 analiz in poročil, 21 primerov so predali Nacionalnemu preiskovalnemu uradu, šest je bilo civilnih tožb, štirje primeri pa ob prenehanju banke še niso bili zaključeni in se njihovo delo nadaljuje v DUTB.

Klaus Schuster, predsednik izredne uprave **Factor banke** pa je na zaslišanju **povedal, da je bila organizacija banke zelo prikrojena upravi, ki je izjemno dominirala pri pripravi kreditih map.** Po pregledu stanja je izredna uprava Factor banke vložila za 144 milijonov evrov kazenskih ovadb in za 30 milijonov evrov odškodninskih tožb, vseeno pa proti zaposlenim niso ukrepali.

Preiskovalna komisija je z zaslišanji prič nadaljevala 11. aprila 2016, ko je izprašala **Radovana Stoniča**, nekdanjega člana nadzornega sveta Probanke. Ko je Stonič iz medijev izvedel novico, da je nastala luknja v Probanki globoka kar 186 milijonov evrov, se mu je ta ocena zdela »enormna, prevelika.« Na vprašanje predsednika preiskovalne komisije mag. Anžeta Logarja, **kako je Stonič opravil svoje delo v nadzornem svetu, pa je le-ta odgovoril: »Sedaj ugotavljam, da ne najbolj.«** Branka Hazenmali Požar, nekdanja članica uprave Probanke, pa je dejala, da je zanjo odločitev o nadzorovani likvidaciji bila pravi šok. »Ne vem, ali je bilo potrebno, da je šla Probanka tako pot,« se je spraševala nekdanja članica uprave.

Nekdanji predsednik uprave Probanke mag. Bogomir Kos na vprašanje, kdo je odgovoren za **propad banke, ni znal odgovoriti, je pa priznal, da so za propad zagotovo krive tudi »določene napačne ocene, ki smo jih vsi naredili,«** vendar pa nobena napaka po njegovem mnenju ni bila storjena zavestno. Je pa po mnenju mag. Kosa tudi Banka Slovenije »zaspala«, in sicer pri regulaciji tajkunskih prevzemov.

Preiskovalna komisija je z zaslišanji prič nadaljevala 13. aprila 2016, ko je zaslišala **Romana Glaserja**, nekdanjega predsednika Nadzornega sveta Probanke in dr. **Petra Falatova**, nekdanjega predsednika Nadzornega sveta Factor banke. Pri tem sta oba predsednika Nadzornih svetov obeh bank trdila, da sta banki dobro delovali. Glede na to, da sta v obeh bankah skupaj imeli za skoraj pol milijarde evrov slabih kreditov, je bila

ta trditev obeh sprejeta z začudenjem. Prav tako obe priči kljub svoji funkciji v bankah, nista znali povedati, kdo je objektivno odgovoren za stanje v bankah.

Vsa omenjena pričanja smo navedli predvsem iz razloga, ker o niti eni seji preiskovalne komisije ter o niti enem zaslišanju **RTV Slovenija v svojih osrednje-informativnih oddajah ni poročala**. Glede na to, da je slovenske davkoplačevalce že druga sanacija bančnega sistema stala več kot 5 milijard evrov, glede na dejstvo, da odgovorni za nastalo situacijo niso bili niti sodno niti disciplinsko niti kazensko preganjani niti se ni vzpostavilo njihove kakršnekoli drugačne odgovornosti, še več, nekateri, ki so podpisovali slabe kredite, ohranjajo svoja mesta, ali pa so bogato nagrajeni z še boljšimi položaji, **menimo, da je v javnem interesu, da bi z bistvenimi poudarki iz zaslišanj bila seznanjena tudi širša javnost**. Zavedamo se, da je TV Slovenija 3 poskrbela, kar je tudi njena zakonska dolžnost, televizijski prenos sej preiskovalne komisije, vendar pa je domet TV Slovenija 3 in številčnost občinstva bistveno nižja, kot gledanost osrednje informativne oddaje na TV Slovenija 1. Ob tem ne moremo mimo začudenja, da uredništvo informativnega **programa ne oceni, da ni v javnem interesu preiskava 5 milijardne bančne luknje, kar predstavlja dobro polovico celotnega slovenskega proračuna**, saj je, kot rečeno, od 18. marca 2016 dalje uredništvo dnevno-informativnih programov javnosti povsem zamolčalo vsa zaslišanja prič na seji preiskovalne komisije. Menimo, da s tem, ko o preiskavi bančne luknje ni bilo pripravljenih niti drugih informativnih prispevkov, RTV Slovenija ne uresničuje poslanstva, ki ji ga nalaga 1. členu Statuta RTV Slovenija. RTV Slovenija pa s tem tudi ni uresničila zakonsko določene dolžnosti o celovitem poročanju o pomembnih dogodkih, ki se zgodijo doma in v tujini.

Glede na to, da je Programski svet RTV Slovenija glede programske politike vodilni organ zavoda, menimo, da bi moral Programski svet glede na prej navedena dejstva **opraviiti konkretno razpravo o uresničevanju vseh zakonskih, statutarnih ter poklicnih dolžnosti in meril v okviru uredništva dnevno-informativnih programov ter preveriti, ali uredništvo dnevno-informativnih programov pri svojem delu resnično sledi interesu javnosti ter načelu največje možne obveščenosti prebivalcev in prebivalcev Republike Slovenije**.

Prosimo, da nas s konkretnimi ugotovitvami glede uresničevanja zakonskih, **statutarnih in programskih obveznosti v dnevno-informativnih programih** čim prej obvestite.

S spoštovanjem,

Jože Tanko,

Vodja PS SDS

